

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
УКРАЇНСЬКА МОВА ЯК ІНОЗЕМНА**

Спеціальність: **П «Стоматологія»**
Освітньо-професійна програма: **«Стоматологія»**
Код компонента в освітній програмі: **ВК 14**
Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**
Форма здобуття освіти: **очна**
Рік навчання: **1 або 2**
Семестр(и): **II (весняний) або III (осінній)**
Тип освітнього компонента: **основний**
Навчальний рік: **2025-2026**

Обсяг: **3 кредити ECTS (90 год.)**
Навчальні заняття: **лекції, практичні заняття, консультації**
Підсумковий контроль: **залік**
Пререквізити: **курс сучасної української мови загальноосвітньої середньої школи**

Кафедра/підрозділ: **кафедра української мови, психології та педагогіки**, пр. Науки, 4, корпус А, 5 поверх
Керівник освітнього компонента: **Фоміна Людмила Володимирівна**
email: **lv.fomina1@knmu.edu.ua**

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Освітній компонент спрямований на формування в іноземних здобувачів освіти комунікативної компетентності українською мовою в навчально-професійній та соціально-культурній сферах. Здобувачі оволодівають основами граматики, орфоєпії, лексики й термінології, необхідними для ефективного спілкування в академічному середовищі та медичній практиці. Особлива увага приділяється медичній тематиці, зокрема мовленню лікаря-стоматолога. Навчальний курс передбачає розвиток умінь слухати, говорити, читати й писати українською мовою на рівні, достатньому для професійної діяльності. Засвоєння дисципліни сприяє успішній інтеграції іноземних студентів у мовно-культурний простір України.

МЕТА КУРСУ: формування цілісної системи знань здобувачів про українську мову, її фонетичні особливості, про багатство словникового запасу, про правильність усного й писемного, монологічного та діалогічного мовлення; удосконалення вмінь та навичок з усіх видів мовленнєвої діяльності (читання, письмо, аудіювання та говоріння) науково-навчальної та соціально-культурної сфери спілкування; формування духовно багатой мовної особистості, яка вільно володіє всіма виражальними засобами української мови та відзначається свідомим ставленням до неї та високою мовною та мовленнєвою компетентністю.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

1. Уміння застосовувати лексико-граматичні категорії сучасної української літературної мови для вироблення оптимальної мовної поведінки в професійній сфері.
2. Володіння термінологічною лексикою, навичками роботи з вузькоспеціалізованими словниками.
3. Аналіз доцільності використання лексичних, морфологічних, синтаксичних мовних засобів відповідно до комунікативних намірів.
4. Опанування усними та писемними нормами мовленнєвого етикету в професійній діяльності лікаря.
5. Знання жанрових особливостей публічного виступу.
6. Здатність диференціювати функціональні стилі сучасної української літературної мови загалом та дистинктивні ознаки наукового медичного тексту.
7. Розвиток навичок укладання основних адміністративно-канцелярських та медичних документів, а також редагування перекладних текстів.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Перелік тем практичних занять (30 год.):

1. Подовження та подвоєння приголосних. Подовження та подвоєння в медичній термінології. Розмовна тема «Візит до лікаря»
2. Чергування голосних і приголосних у професійному спілкуванні. Розмовна тема «В аптеці»
3. Уживання великої літери в медичній сфері. Розмовна тема «Мені встановлюють діагноз»
4. Іменник у професійному мовленні. Розмовна тема «Моя майбутня професія»
5. Прикметник у професійному мовленні. Розмовна тема «Симптоми хвороби»
6. Дієслово. Уживання різних форм дієслова в професійному мовленні. Розмовна тема «У лікарні»
7. Числівники в професійному мовленні. Позначення вимірювань у практиці медика. Розмовна тема «Мені виписали рецепт на ліки»
8. Особливості вживання службових частин мови в професійному мовленні. Розмовна тема «Я шукаю потрібний кабінет»
9. Підсумкова робота
10. Особливості вживання професійної термінології. Анатомічна лексика. Розмовна тема «Наше тіло»
11. Словосполучення в професійному мовленні. Розмовна тема «Я працюю лікарем»
12. Синтаксичні особливості ділової документації медика. Розмовна тема «Я працюю лікарем»
13. Мовленнєвий етикет лікаря. Стилiстичні особливості ділової розмови. Розмовна тема «Розмова з лікарем»
14. Основи публічного виступу
15. Підсумкова робота

Перелік тем самостійної роботи студента (60 год.)

1. Подовження та подвоєння приголосних. Подовження та подвоєння в медичній термінології. Розмовна тема «Візит до лікаря»
2. Чергування голосних і приголосних у професійному спілкуванні. Розмовна тема «В аптеці»
3. Уживання великої літери в медичній сфері. Розмовна тема «Мені встановлюють діагноз»
4. Іменник у професійному мовленні. Розмовна тема «Моя майбутня професія»
5. Прикметник у професійному мовленні. Розмовна тема «Симптоми хвороби»
6. Дієслово. Уживання різних форм дієслова в професійному мовленні. Розмовна тема «У лікарні»
7. Числівники в професійному мовленні. Позначення вимірювань у практиці медика. Розмовна тема «Мені виписали рецепт на ліки»
8. Особливості вживання службових частин мови в професійному мовленні. Розмовна тема «Я шукаю потрібний кабінет»
9. Підсумкова робота
10. Особливості вживання професійної термінології. Анатомічна лексика. Розмовна тема «Наше тіло»
11. Словосполучення в професійному мовленні. Розмовна тема «Я працюю лікарем»
12. Синтаксичні особливості ділової документації медика. Розмовна тема «Я працюю лікарем»
13. Мовленнєвий етикет лікаря. Стилiстичні особливості ділової розмови. Розмовна тема «Розмова з лікарем»
14. Основи публічного виступу
15. Підсумкова робота

СРС спрямована на поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

Консультації: онлайн, за попередньою реєстрацією на сторінці курсу в Системі дистанційного навчання курсу.

Методи навчання: лекція, проблемно-орієнтоване навчання; інтерактивні тренінги з комунікації; метод кейсів; креативне письмо та сторителінг; система тренувальних вправ і творчих завдань; розповідь.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (<https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/>). Оцінка за практичне чи підсумкове заняття становить від 2 до 5 балів. Подання завдань за запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка запізнення в часі від часу виконання завдання. Завдання перевіряються до 24 год. Оцінки виставляються у електронний журнал. Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

В кінці семестру середня оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку (120 – 200 балів) відповідно до таблиці 2 Інструкції з оцінювання (див. вище). Середнє арифметичне ПНД за семестр становить **загальну навчальну діяльність (ЗНД)**.

Підсумковий контроль. Умовою допуску до заліку є відвідування усіх занять.

Оцінка з дисципліни (ОД). ОД = ЗНД.

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати 1-2 год. щодня виконанню самостійної роботи та підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю.

Відвідування занять. Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. При запізнення більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Богиня Л. В., Іотова І.М., Маджар Н.М., Савицька Т.В. Українська мова як іноземна. Базовий курс. Відмінковий концентр. Довідкові матеріали й тренувальні вправи. (у двох частинах).

Частина І. Навчальний посібник для іноземних студентів. Полтава: Полтавський державний медичний університет, 2022. 150 с.

2. Дегтярьова Т. О. Українська мова як іноземна. Елементарний курс: навчальний посібник. Суми : Сумський державний університет, 2020. – 138 с.

3. Сікорська О. О., Шаніна О. С. Українська мова як іноземна : практикум для студентів міжнародних факультетів. Одеса: ОНМедУ, 2022. 136 с.

4. Субота Л. А. Українська мова як іноземна : навч. посібник. Харків: Майдан, 2024. 196 с.

5. Терещенко Л. Я. Українська мова. Науковий стиль: навч. посібник. Харків: Форт, 2021. 146 с.

Завідувач кафедри української мови,
психології та педагогіки

Людмила ФОМІНА